

MAGYAR KURIR

Bétsből, Május' 5-dikén 1818.

Nagy Britannia.

Apr. 14-dikére viradó éjjel heves vetekedés volt a' parlamentum' alsó házában, melly éjfélig tartott. Minister Lord Castlereagh a' Régens Princznek egy jelentés által adta reá az alkalmatosságot, arról tudósítván a' Parlamentumot, hogy a' Királyi Princzek között kettő, úgy mint a' Clarenrei és Cambridgei Hertzegek megházasodni kívánának, melyre nézve jóvallotta a' Minister, hogy ezen izenetnek megvizsgálását a' bevett rendtartások szerént haladék nélkül adják biztossá'g' eleibe, 's egyszerűen határozának megköszönő irást a' Princzhez. A' Princznek a' Parlamentumhoz küldött jelentése ezen szavakból áll: —

„A' Princz Régens, a' Király' nevében és részéről illendőnek tartja az alsó házat tudósítani, hogy a' Clarencei Princz ö K. Hertzege 's a' Sachsen-Meiningeni nem rég' meghalálozott Hertzegnek idősb leánya, így a' Princz Cambridge ö K. Hertzege 's a' Hassiai Fridrik Landgróf legifjabb leánya a' Választó Fejedelem' unoka huga között, házassági alkudozások folytatásának. Azon szomorú halálos történet után, a' melly Régens Princz ö K. Hertzege 's a' nemzetet, Sárkota Princzasszonynak az ö K. Hertzege egyetlenegy gyermekének meghalálozása által érte, tökéletesen meggyőződött ö Kir. Hertzege offelől, hogy az alsó ház érezni fogja, melly fontos dolog legyen az Országra nézve, hogy testvérölsei között azoknak illendő háztartások-

ra, kik a' Korona' engedelmével megházasodnak, gond legyen. Ö K. Hertzege oly sok bizonyosság' tapasztalta az alsó háznak a' Király' személye 's famíliája éránt viseltető indulatjának, hogy legkisebb kétsége sinezen offelől, hogy ezen ház ö Kir. Hertzege'nek segédlemmel lenni fog 's Kir. Hertzege'nek módot szerez arra, hogy ezen fontos czélzásról illendően gondoskodhassék. —“

„György R. P.

Azt, hogy ezen jelentésre megköszönő irást küldjön a' Princzhez, minden nehézség nélkül meghatározta a' Parlamentum, tsak Brongham kívánta az ellenkező résznek nevében, hogy a' megköszönő irásba ezen megjegyzést betegyék: A' Parlamentum ugyan egész készséggel viseltetik abban, hogy a' Koronát illy fontos czélzásának elérésére segítse, úgy mindazonáltal, hogy a' nép' terhes állapotjára tartozó tekintet legyen. — Ezen megjegyzést mindazonáltal, de rendkívül heves vetekedés után, vissza vetette az alsó ház, 51 voksokból álló többséggel.

De sokkal hevesebb volt még 's nem is egészen a' Ministerek' kívánsága szerént ütött ki a' Princz jelentésének második tárgya, az tudni illik, hogy mennyivel kellessék a' házasulandó Princzek' háztartási költségét nevelni. Ezen része felett a' jelentésnek 15-dikben éjjel voltak a' nagy vetekedések. Előre Minister L. Castlereagh tartott hosszú beszédet, melyet oly megjegyzésen végzett, hogy a'

Ministerium' akarata ugyan eleintén a' lett volna, hogy a' Princz Clarence' eddig volt háztartási jövedelmét 20,000, az ötszaját pedig, úgy mint a' Kenti, Cumberlandi és Cambridgei Hertzegekét, mindenikét tizenkét tizenkét ezer font Sterlinggel neveljék: hanem az a' kedvesség, mellyel a' Parlamentum ezen dolognak előhíret' fogadta, arra indította a' Ministereket, hogy még egyszer vizsgálják meg fundamentumosan, hogy legutolajdonibb értelem szerént mennyi lehet sen a' legkisebb summa, mellyel a' Princzek' háztartására való költséget elkerülhetetlenül nevelni kell, 's úgy találták, hogy a' feljebb említett summákat fél annyira szállítsák le, úgymint, hogy a' H. Clarence' jövedelme 10 ezer az ötszajé pedig hat-hat ezer font Sterlingekkel szaporíttassanak. Ez a' jóvallás volt az, a' mi felett heves kibotsátkozással egész éjfélig disputált az Anglusok törvényhozó háza. Végezetre a' Hoime-Sümner tanátslása állott meg, melly a' volt, hogy a' Clarencei Hertzegek se adjanak többet, mint a' több Princzeknek, mellette 193, ellene 184 voksok voltak.

A' Ministerekkel ellenkező részben lévő újságlevelek azt hirdették, hogy Minister Castlereagh ezen lármás ülésnek végén tudtára adta volna a' Parlamentumnak, hogy, ha így van a' dolog, esszerént a' Princz háztartási jövedelmének kevésége miatt nem fog tökéletességre menni a' Princz házassága, 's az a' végre elkezdődött alkudozások félbe szakadnak. A' Ministeri Kurir ellenben azt erőssíti, hogy igaz ezen házossági alkudozásnak félbeszakadása: egyszersemind nem kevésé oltároolja ezen újságlevél a' Parlamentum' fősvénységét, hogy 4000 font Sterlingeknek meggazdálkodhatásáért magát így megalatsonyítani nem általotta, 's azt mondja, hogy ennek csak a' részre hajló lélek az indító oka.

Hogy melyiknek lehetett igaza, a' Ministeri újságlevélnek é, vagy pedig a' Ministerekkel ellenkezőknek, megítélhetni a' későbbi tudósításokból, mellyek szerint L. Kastlereagh 16-dikban az alsó háza bemenvén, olly jelentést tett, hogy ő a' maga kötelességének tartotta lenni Princz Clarence' ő Hertzezségéhez menni 's ötöt affelől, a' mit az alsó háza 15-dikben ő eránta voksolás által határozott vala, hogy tudniillik a' Ministerek által számára jóvallatott 10,000 font Sterlingekből 4000 fontok (40,000 forintok) elfognának vonattatni, tudósította — és hogy a' Princz úgy gondolkozván, hogy a' Parlamentumnak ezen határozása, neki mind betsületét mind állapotját érdeklene, eltökéllette magát, hogy a' Parlamentum' elejébe az itt következő nyilatkozatást terjesztessé: — „Ő Kir. Hertzezsége úgy itél, hogy a' Parlamentum által számára tététt pénzhatározás ő K. Hertzezségétől költséges határozást kívánna, és hogy ő Királyi Hertzezsége a' határozott summával az ezen háztartásra kívántató költséget el nem győzhetné, a' nélkül, hogy olly bajos környülállások közé ne essék, a' mellyek között való kimepedésre magának semmi eszközei nem lennének: erre néve jónak találta Lord Kastlereaghnak hatalmat adni annak kinyilatkoztatására, hogy abban az esetben, ha a' Parlamentumnak határozása az ő Királyi Hertzezségének adandó summára néve megmaradna, ő K. Hertzezsége azt el nem fogadni kéntelen lenne.

Azután a' Princz Cambridge'nek határozatandó summának neveltetése rendeltetett ki voksolás által. Ezt 177 voksok 95 ellen 6000 font Sterlingre határozottak. Ugyan ennyire rendelték közönséges megegyezéssel a' felesége' ösvegyeségi háztartására adandó költséget is. — Azután a' Cumberlandi Hertzege névre

lette Castlereagh ugyan azon jóvallást, hogy az ő háztartását 600 font Sterlinggel jobbitták: de ezt nem nyerhette meg a' Minister; ellene 143, mellett 136 voksok voltak: hanem a' feleségének rendelték özvegységi háztartásra 6000 font Sterlingeket.

A' következő napon a' Cumberlandi Hertzegnétől is vittek Lord Castlereagh és Gover urak izenetet az alsó házhoz, melynek ez a' foglalata: — „A' Hertzegné eleinten bizontalankodott, hogy elfogadja-e a' számára határozottatott özvegységi penziót; mert attól tartott, hogy ha elfogadja azt, abból azt fogják itélni, hogy férjével a' Hertzeggel, kitől jövedelmének megnagyobbíttatása megtagadtatott, gondolkodása módjában nem egyezik meg: mindazonáltal és éppen csak férjének sürgető kérésére, elfogadta ennek ajánlását, de olly reménységgel, hogy soha se' fog arra az állapotra jutni, hogy annak hasznát venni kénteleníttessék.

Még tavaly említettük volt, hogy Thornton nevű nagy izmos 's gazdag Nemes ember *Aschford Maria* nevű szép leányt a' maga hálójába nem kerítelvén, éjjel a' mezőn megölte, melyért ötet a' leány' testvére perbe csátálta, de a' dolog az alsó ítélőszék előtt, kétszemes volta miatt el nem igazíthatott, melyből a' lett, hogy a' Goliathoz hasonlító *Thornton* azt kívánta, hogy a' leány' testvére, ki igen kisded gyenge legény, egy régi törvénynek tartása szerint, az ítélőszék' szalájában a' közönség előtt velle vijjon meg. Ekkor azon ítélőszék' elöl a' Királyi ítélőszék' elejébe apellálta volt *Aschford* a' dolgot: de ennél se' nyerhetett. Azt írják, hogy megnyerte *Thornton* azon kívánságát, hogy ha *Ashford* az elégtételnek kívánása mellett tovább is meg akar maradni, vijjon meg *Thornton*nal.

Lengyel Ország.

Sándor ő Császári Királyi Felsége

Apr. 5 dikkén fényes vendégséget adott a' Rende'eknek a' Királyi kastélyban két testvéreinek Konstantinusnak és Mihálynak jelenlétekben. A' Császár így köszöntel a' poharat: *Éljenek a' Lengyel Képviselek!* — 8-dikkán a' Warschäui örző seregnek 's egyéb oda érkezett Regementeknek mustratartásával töltötte idejét.

A' mostani Lengyelország' népe áll 2,795,000 emberekből, kik között 297,387 Sidók találatnak.

Német Ország.

Mihály Nagy Hertzeg eiment Warschäuből *Berlinbe*, *Friderika* Pruszsiai Királyi Hertzegaszszonnyak az Anhalt-Dessau Hertzeggel való lakadimára, melynek fényes és vig pompái 8 napokig tartottak.

A' Clarenczei Anglus Kir. Hertzegnek *Adelheid* Meinungeni Hertzegaszszonnyal való össze házosodását nem akadályoztatta meg, mint látszik, a' Parlamentum' fösvénykedése, minthogy azt olvassuk a' Németországi újságlevelekben hogy a' közfogás 19-dikken a' Hertzegaszszony udvarában kihirdettetett.

Svétzia és Norvégia.

A' Király jelentést tétetett a' Norvégiai Rende'k' gyülésének, hogy nagyon kívánná, hogy az az esztendőnkéuként való adó, melyet eddig a' Londoni Lutherana Egyháznak, Norvégiában minden Egyházak fizettek, a' folyó esztendőnek végével megszünnyék.

A' Király tudtára adatta a' Svétziai Rende'kok, hogy a' maga megloronáztatását Május' elejére határozta, melyre nézve reménli, hogy a' Rende'k minden iparkodással 's egygyességgel azon fognak lenni, hogy addig az országot illető határozásaikat végre hajtják. Az ezen pompára Stockholmba rendeltetett fegyveres seregek már megindultak szállásaikról. A' koronázási emlékezetpénzre illy mondást választott a' Király: *Az én jutalmam a' nép szeretete.* Ezt teszik-fel.

a' Svétziai régi rendtartás szerént, az ország tzimerére is, mint körülírást. A' mostanság meghalálozott XIII-dik Károly Király hasonló koronázási választott mondása e' volt: *A nép' boldogsága az én leg főbb törvényem.* Az előtte valójé ez: *Az Isten és a' Nép.* Az az előtt valójé, ez: *A' Haza.*

Orosz Birodalom.

A' *Croustadt* kikötőhelyben öt *Li-nea* és három *Fregát* hajókat készített kivezéshez az Országlószék; mellyekkel még nem tudják hova van a' czélzás.

A' Császár *Czernitseff* Generálist *Stockholm*ba küldötte, hogy az Orosz Császári Udvar' nevében az új Királyi koronázáshoz szerentsét kívánnyon. — A' *Lengyel* Diétát ismét egy beszéddel fogja a' Császár berekeszteni, mint kinyitotta vala.

Frantzia Ország.

A' Rhodezi polgárok' perlekedése Albyban — (Folytatás). — Ebben a' perlekedésben April. 14-dikén már a' 17-dik ülés tartatott. Mi, hogy annál kevesebb helyet foglaljunk véle a' *Kurir*-ban ennekutánna nem jegyezzük fel, hogy mellyik nap' s mellyik ülésben fordult ez vagy amaz nevezetes dolog elő: hanem csak átaljában szemelgetjük ki a' nevezetesebb környülállásokat, mind addig, míg ezen jeles emberekre az ítélet kimondatik: —

Ezen újabb ülésekben legnevezetesebb volt *Clemegdot* nevű *Adjutáns* tisztnak vallástétele, a' melly így következik: — „Tizenégy hónapok óta laktam *Rhodez*ben; *Mansonnét* rég' esmertem látásból, de véle soha se' szolltam vala, egész addig, míg a' *Fuedes* megöletése után négy hónapok mulva, s *Rhodez*ből *Bourghá* lett elutozásom előtt négy napokkal, tavaly Jul. 25-dikén, legelőször szolltam véle a' *theátromon*. Az említett hónapnak 28-dikán nálla lévén, ekképpen szolltam: A' városban azt be-

széllik, hogy azon este, mikor *Fuedes* meggyilkoltatott, egy aszszonyságnak vagy hajadonnak a' *Bankal* házában való összejöveteli rendeltetése lett volna valakivel. — *Mansonné* azt tudakozta töllem, hogy hát nevezik é névszerént azon aszszonyszemélyt? Én, így feleltem: Sok féleképpen gyanakodnak, sokakat meg is neveznek, kik között van, aszszonyom, maga is; de én az aszszonyra nézve nem így itélek, mert azt gondolom, hogy maga, ha valakivel találkozni kívánt volna, mint egészszen szabad személy, azt magához rendelte volna inkább, mint egy ilyen rossz hírben lévő házhoz, — „Oh, így felelt *Mansonné* nevetve, én ugyan ez a' személy nem vagyok; de tudom ki az. — Kértem őtet, hogy engedje hogy én is tudjam. Ő mutatta, hogy nem akarja megnevezni, de olly kevéssé mutatta, hogy könnyű volt észre venni, hogy kielégíteni kívánnya újságszomjuzásomat. Mondjam meg, mondék neki, a' személy' neveinek első betűit. — *Keresztnevének* első betűje, úgy mond C. — Nevezze meg már, kértem, a' vezetéké' első betűjét is. — *Famistai* nevének első betűje, úgy mond E. — Ezen betűk ugyan *Clarisse Enjullrannak* első betűji: de én akkor nem tudtam azt, hogy *Mansonnét* *Clarissának* hívják; ennek fellelta fel se' tettem volna felőle valami effélet: tehát hujába törtem a' fejemet, hogy hiatalalhassam, mellyet ő látván így segített ki: — Na, látja az ur, *melly hibásan ítélt, mikor azt gondolta, hogy én lehetek ez a' személy.* Ezek az ő tulajdon szavai voltak. Elbámulva így feleltem neki: De, hogyan eshetett az aszszonyom, hogy illy rossz hírű házba rendelték egymást valakivel? Az aszszony egészszen a' maga tselekedetei' urának lenni látszik; semmitől nem tarthat azon házban, melyben lakik. Igazat beszél az ur; de akkor nem itt, hanem *Páulénál* laktam, ki olly érzékeny, hogy egy

férjfit nem csak látogatásképpen de más egyéb dologra nézve sem hotsáthattam volna magamhoz. — Külömbkülömb kérdéseket tévén elejébe, kijött, hogy ő Mártz. 19-dikén estve, faluról, bizonyos dolognak eligazítása végett egy embert várván, Bankálnénál volt; ezen házban nagy lármát hallott, mint ha sokan veszekedtek volna egygyütt, melly után ötöt Bankalné a' konyha mellett lévő kabinéthe' lőkte 's annak ajtaját bezárta. Már csak ez az erőszakos belökés is félelmet okozott néki, de a' melly nem soká irtózássá lett, midőn eszébe vette, hogy nagy bünt akarnak elkövetni, kivált mikor azt hallotta, hogy azt is halállal fenyegetik, ki a' kabinétben van, a' honnét ugyan végezetre kibotsátották, életének elvesztése alatt megigértették velle, hogy arról a' mit látott és hallott, legkissebbet sem fog szollani; azután kivetették a' házból; sokáig még nem nyugtathatta elméjét; félelmében 18 éjtzaka hálatta magával a' Pálné kis leányát; estvénként mikor haza ment a' szobának minden rejtekeit megvizsgálta, hogy leselkedik ellene valaki; a' paplant az ágyban mindenkor az ábrázatjára vonta, úgy el volt ijedve a' gyilkosok' fenyegetődzése miatt, kiket szüntelen a' szemei előtt gondolt állani. — Én így szolltam: Mint-hogy az aszszony a' Bankal' házában volt, tudja kik a' gyilkosok. Reá esmert-e Bastidére? — Ő így felelt: Nem esmerhettem reá, mert soha se' láttam. — Hát Jausionra? — Őtet életemben kétszer vagy háromszor láttam, 's bajosan tudnám a' testvérétől megkülömböztetni. — Mondtam néki, hogy tsudálkozom, hogy így nem esmeri a' születése' helyebéli embereket. — Sokáig nem voltam itthon, így felelt ő. —

Már sok környüállásokról megfejtkeztem, de a' jól jut eszembe, hogy a' Mansonné feleleteiben való különösség, az ő adakozó beszéde, némelly dolgoknak

elhalgatása, 's az ő félelmeskedés, mellyeket néki ezen két emberekről való kérdezősködésem okozott: engem belsőképpen meggyőztek affelől, hogy Bastide és Jausion Bankalnál voltak, és hogy ő (Mansonné) a' gyilkosokat mind esmeri, 's én éppen ezen meggyőződésből így folytattam beszédemet: Aszszonyom, azok a' dolgok, mellyeket az aszszony mond, azt mutatják, hogy egy ember, kit eddig csak a' gyilkosságot követett napon a' Fueldes házában történt lopás' részesének tartottak lenni, a' főbb gyilkosoknak egygyike légyen. — Mellyik embert érti az úr? (kérdé Mansonné) — Jausiont; felelék én. — Ezen szókra egyszerre elfedte kezeivel ábrázatját az aszszony, és így szollott: Ne beszéljünk erről többet. — Én ezen szókat halgatással való vallástételnek lenni tartottam. — Kérdeztem, hogy miért nem jelentette-be ezen dolgokat az aszszony; ez által nagy világosságot nyujthatna a' Biráknak, 's ez egy olly kötelesség, mellyet már rég megtenni kellett volna. — Itélje-meg maga az úr, így felelt az aszszony, megtehettem-e én ezt? Ezek az emberek sokan vannak; sokan tartoznak hozzájuk; később nagy drágán fizettethetnék-meg véllem gondolatlan tselekedetemet; egyéberánt a' Bastide és Pons hozzám lett jöveleteik is akadályt tettek. — Én ugy itélek, mondek, hogy igaz; a' mit a' városban beszélnek; hogy Basside és Jausion nem csak magok ketten az okozói ezen gyilkosságnak. — Igaz, mondá ő, hogy még két nagy Korifeust nem fogtak-el, de én ezeket nem esmerem. — Ha az itélet-tételkor megtudják, hogy az aszszony ezen dolgokat ily jól tudja, 's még is be nem jelentette, melly szemrehányásoknak fogja kitenni magát! Engem', felelt ő, csak akkor fognak kérdőre vonni; mikor már egyéb nem leszsz mit tegyenek. —

„Én a' következtetett napon reggel néhány tisztekkel kávézván, ezek azt beszélték, hogy a' városiak között egy hajdon lett volna jelen a' Bankal' házában, kit nem szükség megneveznem. Én talám az igasság vagy egyéb ok miatt felindulván, nem tsak fennszóval hanem talám durvátskán is így szolltam: Ti, uraim, nem tudjátok mit beszéltetek; mert én jól tudom, ki ez a' személy; nekem tulajdon maga mondta. — A' kávézó társaságtól elválván *Ginesei* úrral találkoztam, a' ki nagyon nyughatatlankodott, mint mondotta, azért, hogy ötöt tartják azon férjfiúnak, ki egy aszszonyszeméllyel a' Bankal' házában volt. Én *Ginezit* urat megnyugtattam; megbeszélttem néki, a' mit már jól tudtam. Ő azt kérte, hogy feladom-é a' dolgot a' törvényszéknek? Ugy kellene, mondék én; de szolgálatbeli kötelességem parantsolja, hogy Bourgba vegyem útamát a' Generálisomhoz. Késedelmezésem által kárt tehetnék magamnak (úgy is történt, mért e' miatt elvesztettem hivatalomat). —

Két óra múlva meghívást kaptam *Constans* urtól, az előre kérdezősködő politziai Birótól, hogy mennek hozzá. E' kikérdezett. Innét a' Prefektushoz hívtak, ennek is előbeszélttem minden körülállásomat; 30-dikban ismét elő hívtak. Ekkor hallottam, hogy *Mansonné* mindent eltagadott. Jelentettem, hogy velle szembeállítani kívánok, reménlvén, hogy jelenlétemben nem fogja tagadni beszédeit. Megtsaltam magam; mert általjában tagadott mindent. Onnét egyenesen a' Prefekturára mentem, 's megbeszélttem a' Prefektusnak, hogy mely nagy kedvetlenségeknek tett-ki a' *Mansonné*' dolga, 's hogy a' Fő Prokurátor *Meynier* úr mely durva szókra fakadott legyen ellenem. A' Prefektus semmit nem kételkedvén szavaimban, néhány versbéli kérdőre vonta *Mansonné*t, a' ki néki ismét úgy megvallott mindent, mint né-

kem beszélt volt, melyre nézve engem is magához hivatván, jelenlétemben is megvallott *Mansonné* mindent, a' mit nékem beszélt volt. —

„Kötelességemnek tartem itt uraságotok előtt mindent még egyszer elmondani, a' mit *Rhodezben* az itélőszék' elejébe terjesztettem; 's a' minék azolta ezeféle magyarázatokat költöttek, mellyek között mindenik gyávább a' másiknál; illetlen beszédeket adtak a' számba, hogy *Mansonné*t ellenem felingerelhessék, 's ha én beszélttem volna felölte mind ezeket, vagy ha tsak magamviselete által okot adhattam volna is annak gondolására, hogy ezek az én beszédeim voltak, valósággal méltán is felindulhatott volna ellenem; de azon egész idő alatt, míg a' *Fueldes*' dolga miatt *Rhodezben* tartózkodtam, sem az itélőszék' előtt sem egyéb beszélgetés közben nem szolltam valami olyant, a' mi a' *Mansonné* betsületét megsérthette volna: ellenben hiszem, sőt az egész *Aveyron* departament mondja, hogy lehetetlen lett volna a' törvényszék' előtt illendőbben beszélni, mint én beszélttem *Mansonné*ről. —

„*Midőn* a' *Rhodezi* törvényszék' Elölülőjét megkértem volna, hogy másodszor is kérdezenek-ki, nem jóra magyarázták némelleyek czélzásomat. *Mansonné* az itélőszék' előtt mindent tagadván, rám nézve nagyon jó lett volna, hogy érollam onnét való eltávozásom után ne kiáltozhasson úgy, mint rágalmazórol, tehát azért akartam némelley körülállásokrol még egyszer beszélni, 's az itélőszéket ezek eránt meggyőzni, a' melly azokközben már meggyőződve volt, mint ezt nekem, igen betsületes kifejezésekkel tudtomra adta; melyre nézve én ezt tovább nem is sürgettem. De mit is beszélhettem volna én egyebet *Mansonné*rel. Elfelejtette-é már a' közönség azt, hogy az én velle való esmeretségem tsak négy napig tartott. Minden meghantó

nyilatkoztatások abból vették vala eredeti származásokat, a' miket ő nekem maga beszéllett vala; még ekkor nem tudta a' közönség, hogy ő ugyan azon dolgot már másoknak, sőt tulajdon szülőinek is elbeszélte vala. De mások vagy mind halgattak, vagy pedig csak utánam kezdettek beszélni. Nekem idegennek kellie az igazságnak kinyilatkoztatása végett magamat feláldoznom. De én ezt nem bánom hogy tselekedtem, 's ha kívántatna még egyszer megtennem, csak azt tselekedtem, a' mit a' kötelesség, lelkem-ismérete, 's a' társaság java kívántak töllem. A' duellálásra való kihívások, mellyeket már vettem, 's a' mellyeket még vehetek, nem gyengíthetik-meg az én vallástételeimet; megmaradnak ezek most és mind végig. Az egygyetlenegy, a' mit sajnállok, az, hogy bizonyos tekintetben az én vallástételeim hozták Mansonné aszszonyomat arra a' padra, a' hol néki ülni soha nem kellett volna, 's a' hol soha se is ült volna, ha olly egyenes és igaz beszédű lett volna, mint én.

Clemandótnak ezen hozszu beszédére nagy meglepődést nyilatkoztatott a' jelenlévő közönség.

Elölülő: Mansonné, hallá a' tanu-
nak vallástételeit; mit mond mind ezek-
re? — *Mansonné:* Én *Clemandot* úr-
nak soha semmi valóságos vallást nem
tettem. Igaz az, hogy az ő kérdései ál-
tal szorongattatván, sokszor nem tudtam
mit feleljek. Ha ő az én bizonytalankodá-
somat megvallásnak lenni gondolta, hebe-
hurgyázkodott. Most a' bethület kénsze-
riti őtet arra, hogy eleinteni nyilatkoz-
tatása mellett megmaradjon. — *Esquil-*
lant (a' Mansonné Prokuratora): A' ta-
nu-
nak mostani beszéde nem egészen

egygyez a' Rhodézivel. — *Clemandot:*
Esquillant úr hibázik. Az én kétszeri nyi-
latkoztatásaim egészen egygyek, mert
én mindenkor igazságot mondtam. Hogy
némelly környülállást most elhalgattam,
csak azért történt, hogy Mansonnét ki-
méltem. — *Elölülő:* Azon személyek,
kiknek az úr ezen Mansonnétól hallott
dolgot elbeszélte, azt mondják, hogy
azt is mondta az úr hogy Mansonné mon-
dotta volna, hogy ha ő beszélni akarna,
egy tuzelt tisztviselő emberek elveszte-
nék hivataljokat. — *Clemandot:* Nekem
Mansonné beszéllett ugyan némelly leté-
tetődéseket, mellyek, ha ő beszélle-
né, megtörténnének; de hogy számokat meg-
határozta volna, nem hiszem. — *Pinaud:*
Midőn Mansonné az urnak azon sze-
méllyekről beszéllett, kik még elfogat-
tatva nem voltak, megnevezte-é azokat,
kik a' Bankal' házában jelen voltak. —
Clemandot: Nem; de az által, hogy azt
mondotta, hogy még két személyek ott
voltak, azt nyilván kijelentette, hogy *Bar-*
stide és *Jauion* ott voltak. — *Pinaud:*
Mondotta-é az urnak Mansonné, hogy
ötet Bankalné a' kabinéthe belökte. —
Clemandot: Igen. — *Mansonné:* Nem
Bankalné lökött engem' be a' kabinéthe,
hanem, mint gondolom, egy férjfiú; de
meghatározva nem mondhatom, hogy
ez a' lett volna, ki a' *Cité* piatsára
kisért.

N á p o l y.

Aprilis' elején Nápolynak kellemetes
környékeit még sok helyeken hó boritot-
ta: de ez az ideji nagy termés eránt va-
ló reménséget tellyességgel meg nem
gyengítette. Az Országnak minden tar-
tományai legbőségesebb terméssel bízta-
tak a' mezei munkásokat.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —

Máj. 1-ső napján 263 $\frac{1}{2}$ — 2-dikán 261 $\frac{1}{4}$ — 4-dikén 259 $\frac{1}{2}$ — forintot.

Arany. Május' 4-dikén; — Császári: 11 fl. 53 kr. —

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

A Pesti újságlevelekben Apr. 29-dikén ezeket írják.

József Császári Fő Herceg 's Nándor Ispány ö Fő Hertzegsége Átsig elkésérvén fő vendégeit onnan Átsán keresztül Apr. 23-dikán Budára szerencsésen vissza érkezett.

* * *

A Nyiregyházi Kalaposok Céhé ezennel közönséges tételi, hogy a' maga Privilegiumát kikapta légyen.

* * *

Erdélyből. Új Torda Városában Mártz. 15-dikén meghalt Tiszteletes és Tudós Gyöngyösi János Prédikátor Úr, kit hívei (halgatóji) úgy szerettek, mint a' Magyar világ betsülte. Ő (egyebek közt) Mária Theresia halálára készített verseivel híresedett-el, mellyeket így kezdett:

Nemzetek annyának, kit egész Európa tudának tart vala, kit kesereg köz 's nemes Uri sereg 's a' t.

Tovább is fenn tartotta jó hírét és Verseit utóbb két kötetben kiadta. (Az addig kijötteket már Szalvay Sándor idejében a' Magyar Kurir is kiadta volt. Született Krasznán 1741-ben Nov. 4-dikén, az Attya ott Prédikátor volt). Ezen érdemes Poéta halálát Ts. Boer Sándor Ur érzékeny versekkel megsiratta.

A' következők például szolgálhatnak:

Kevésednek a' mi Nemzeti Mu'sáink,

Elhagytak bennünket régi Poétáink,

A' kiket a' halál Erdélyből kitépe,

Hellyekbe tudtomra nem igen sok lépe.

Nints *Ezár Jánosunk*, *Teleki Adámunk*,

Sem *Arankánk*, sem *Bartsai Ábra-*

hamunk,

Nints *Kovácsnai*, nints *Sipos*, *Herepei*,

Már Gyöngyösinknek is elhunytak sze-

mei.

Bár csak ezen megholt nyolcz Férfiú helyett,

Már hasonló ujj nyolcz foglalhatna helyet, Kik vidékeinken úgy elágaznának,

Hogy a' Tudományok virágozhatnának, Hogy Hazánkunk Egén ragyogna díszsége. —

Adja meg ezt a' nagy Mennyei Felsőség!

B é t s.

Ö Cs. K. Felsége kegyelmesen méltóztatott Fő Tisztelendő Suigurski János urat, Theologia Doktorát, Premuslei Honorarius Kanonokot, mostan itt Bétsben a' Theologiai Fakultás Dekányát 's a' Szent Barbara temploma Papját, Premuslei Görög-Catholicus Püspökké kinevezni.

H í r a d á s.

A' Keszthelyi Georgikonban a' közönséges fő próbatételek e' folyó esztendőben is Majus hónap' 20-dik napján foglalkoztatni, 's azokkal a' gazdaság külföldi példái ágazatainak megbirálás végett való elő terjesztései öszve kaptosztatni. Erre nézve a' gazdaságnak baráti és jóakarói bizodalmassan megkéréttetnek, hogy azon napra magokat Keszthelyre megaláznai, és mind nevendék gazdáinknak előmeneteleit megítélni, mind pedig a' gazdaságnak gyakorlását, és folytatását is a' majorban és a' mezőn, nem külföldben számadásainkban megvizsgálni, és minket bétés észrevételeik, és jóvállalásuk által támogatni méltóztassanak. Mivel pedig a' kedvellőknek a' nevezetesebb külföldi gabona-nemekből, mellyek itten természetnek ez idén is aratás után szüvessen szolgálai kívánunk, e' végre is azon mezei látogatás alkalmatosságával az előre való jelentések tétethetnek. Kell Keszthelyen Sz. György Havának 14-dikén 1818.